

YETMİŞİNCİ PİLLƏ...

Əməkdar İncəsənət Xadimi Ağalar İdrisoğlunun 70 yaşı tamam oldu...

Məndən soruşsalar ki, Ağalar İdrisoğlunu necə bir insan kimi tanıyırsan? Cavabım belə olar:

- İstedadlı rejissor, nasir, dramaturq, jurnalist və ən vacibi işə dəyərli insan və sadıq dost kimi!

2009-cu ildə ölkə Prezidentinin sərəncamı ilə Gənc Tamaşaçılar Teatrı təmərdən sonra Dövlət Gənclər Teatrının truppası da bizim teatra birləşdirildi. Həmin teatrın quruluşçu rejissoru Ağalar müəllimlə ünsiyyətimiz ondan sonra daha möhkəm bağlandı. O vaxta qədər Ağalar müəllim bir neçə dövlət teatrının bədii rəhbəri və direktoru kimi özünü artıq tanıtmışdı. Xüsusilə onun teatr təşkilatçılığı sahəsində artıq böyük təcrübəsi vardı. Mənim özüm bədii şura iclaslarında, tamaşa təhvilərində, bəzi əsərlərin tərcüməsi, pyeslərə rəy yazılması ilə bağlı Ağalar müəllimin hər bir xahişini böyük məmnuniyyətlə yerinə yetirmişəm. Ümumiyyətlə, mənə nə zaman, kim nə üçün müraciət edibsə, heç vaxt yox deməmişəm. Belə bir ciddi yaradıcılıq prosesində həmrəy olmaq, hər şeyi anlayışla qarşılamaq, məntiqi əsasla söykənilən bədii mühakimə yürütmək hər kəsinin payı deyil. Bu illər ərzində Ağalar müəllimdə bu gözəl xüsusiyyətləri xeyli müşahidə etmişəm və ondan çox şey öyrənmişəm.

Ağalar müəllim dediyim kimi həm də sədaqətli dostdur. O,

tanıdığı, bildiyi hər kəsin ailə vəziyyəti, səhhəti ilə maraqlanı, imkanı çatdığı qədər həmin adamlara dəstək olmağa çalışır. Bunu özüm də görmüşəm.

2009-cu ildə Bakı Baş Səhiyyə İdarəsinin Xocəsən Sağlamlıq Mərkəzinə zəng vurub məni möhkəm-məhkəm tapşırırdı. Həmin mərkəz, demək olar ki, yalançılar sözü bir iş gününü mənə həsr elədi. Məni bütün yoxlamalardan keçirdilər və çox faydalı məsləhətləri ilə qəlbimdə bir ümid çırağı yandırdılar. Çox sevindim ki, ərazisində yaşamadığım bir tibb ocağında mənə beləcə qayğı ilə yanaşıdılar. İkinci tərəfdən sevindim

ki, Ağalar müəllimin belə bir hörməti var. Üçüncüsü, onun qəlbində işiq saçan duyğulara görə sevindim. Ağalar müəllim mənim sağlamlığımı, özü demiş, "sən bu sənətə çox lazımsan", - deyib məni deməyən dərəcədə ruhlandırıldı. Ümumiyyətlə, o, hansı teatra rəhbərlik etməyindən asılı olmayaraq, həmişə insanlara dayaq olmaq, yaxşılıq etmək, əl tutmaq onun qanında, canındadır...

Çoxdanın bir teatr çalışmanı kimi Ağalar İdrisoğlunun rejissor işində daha bəyəndiyim cəhət onun dramaturji materialda müəllif fikrinə hörmətlə yanaşmasıdır. Bəzi "başa bələ" yozumçular kimi, yersiz müdaxilələrə güvənib əsərləri sjujetindən və bədii materiala sarpıranlardan deyil. Səhnələşdirib quruluş verdiyi (deyərk ki,

sevmədiyimiz uzunçuluğa da yol verir) bütün dramaturji materiallarda nəticə ana xətlə bağlanmış olur.

Ağalar müəllimin tamaşaya qoyduğu pyeslərdə, öz əsərlərində belə məqsədini həmişə müəllif ideyasına, bəşəri duyğulara kökləyir. Bununla da onun yaradıcılığı istə- istəməz diqqəti cəlb edir və öz oxucusuna, tamaşaçısına vacib fikirləri ötürmüş olur. Bir yazıçı-rejissor bunu bacarırsa, deməli, yaradıcılığın qayəsini, məqsədini anlayır.

Ağalar İdrisoğlunun Nəriman Ocaqlı ilə birgə, ictimai xadim Qənber Şəmsioğlunun eyniadlı romanı əsasında səhnələşdirdiyi "Caninin etirafı" iki hissəli dramında - 1988-1993-cü illər dövrünü əhatə edən dramaturji materialda bəzi məqamlarda fabula xəttindən yayınsa da, dövlətçiliyimizin, qanunlarımızın aliliyini həmişə ön planda saxlayır. Hüquq-mühafizə orqanlarında çalışanların ədalət uğrunda mübarizəsi, yalız Ulu Öndər Heydər Əliyevin yenidən siyasi hakimiyyətə gəlişi ilə ölkədə sabitliyin yaranması, hüquq-mühafizə orqanlarında ədalətin bərpası, nahaq tora salınan insanların azadlığa çıxması, ümumiyyətlə zaman və zəmanə ilə bağlı çox mətləblər ön plana çəkilir...

Başqa sözlə desək, bu əsərdə sanki ədalət nəgməsi xəyali təsvirdə bu tamaşanın leymotivinə çevrilir.

Ağalar müəllimin Gənc Tamaşaçılar Teatrında quruluş verdiyi "Əcəl atı" tamaşası Qarabağ hadisələrindən bəhs edir. O, bəzi rejissorlar kimi, quruluş verdiyi tamaşaları köməkçi lazımsız, gözqamaşdırıcı vasitələrlə bəzəməkdən vaz keçərək, sətiraltı mənanın düzgün yozulmasına çalışır və son məqamda buna nail olur. Bu mülahizələri onun Ranço Pançevin "Dörd əkinin nağılı", Firuz Mustafanın "Pələng ili", Xanımana Əlibəylinin "Aycaq" tamaşalarına da şamil edə bilərik.

və yazıçının həyat məramına çevrilibdir. O, öz yaradıcılığında bunları ciddi dramaturji təqlinlərlə, eyni zamanda, rejissor sirləri ilə aşkarlamağı bacarır. Haqqında söhbət açdığımız bu şəxsiyyət mənim fikrimcə hər bir ciddi sənət və səhnə sahəsi üçün çox gərəklı bir şəxsiyyətdir. Ağalar İdrisoğlu, mənəcə, sözün əsl mənasında respublikada barmaqla sayılan ən bacarıqlı teatr təşkilatçılarından biri, bəlkə də birincisidir. Bu fikrimi Azərbaycan teatr mühitində çox adam təsdiqləyər bilər...

Faktları təkrarlamaq, oxucunun vaxtını çox almaq istəmirik. Bizim fikrimiz sözün əsl mənasında fədakar bir sənət adamı haqqında obyektiv söz demək idi.

Bu qısa yazının axırında əvvəldəki sualımızı yenə təkrarlamaq istərdik: Ağalar İdrisoğlunu onun ömrünün 70-ci pilləsində necə görürük? - Mənəcə, çalışqan, öz istedadının gücünü, var qüvvəsini Azərbaycan teatrının tərəqqisinə sərf edən istedadlı bir insan, layiqli bir vətəndaş kimi!

Bu qısaca yazıda da elə bunu demək istəyirdik.